

**ГААЛИЙН АЛБАН ТАТВАРААС ЧӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ ХУУЛЬ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД
ТООЦОХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ХЭЛЭЛЦЭХ ЭСЭХ ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ
ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ ТӨСВИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2025 оны 04 дүгээр
сарын 23-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Баясгалан

Улсын Их Хурлын дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2025 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийг Төсвийн байнгын хороо 2025 оны 04 дүгээр сарын 23-ны өдрийн хуралдаанаараа үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх эсэх хэлэлцүүлгийг явууллаа.

Хууль санаачлагчаас хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангах, мал аж ахуйн салбарыг эрсдэлээс хамгаалах, нөөцийг нэмэгдүүлэх, нийлүүлэлтийг тасалдуулахгүй байх хүрээнд мал, амьтны тэжээл, тэжээлийн нэмэлт болон баяжуулсан гурилыг гаалийн албан татвараас чөлөөлөхөөр баталсан хууль зорилгодоо хүрсэн гэж үзэж хуулийн үйлчлэх хугацааг тодорхой болгох Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийг боловсруулсан байна.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал мал, амьтны тэжээл, улаанбуудайн гурилыг гаалийн албан татвараас чөлөөлөх хуулийн хэрэгжилтийн явцад дотоодын гурилын борлуулалтын үнэ болон баруун бүсийн гурил, тэжээлийн үнэд үзүүлсэн нөлөөллийн талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Ганбаатар гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуулийг хүчингүй болгосноор хэрэглэгчдэд очих гурилын үнэ буурах эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Баярбаатар мал, амьтны тэжээл, улаанбуудайн гурилыг импортын татвартай болгосноор дотоодын үйлдвэрүүдийн гурилын үнэ нэмэгдэхгүй байх боломжтой эсэх болон хэрэглэгчдэд сонголт хийх боломжийн талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Р.Батболд улаанбуудайн гурилыг гаалийн албан татварыг чөлөөлснөөр үйл ажиллагаа нь доголсон газар тариалангийн үйлдвэрлэл эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, гурилын үйлдвэрүүдийн тоог тодруулж, 2025 онд тариалах улаанбуудайн хэмжээ гурилын үйлдвэрүүдийн хэрэгцээг бүрэн хангаж чадах эсэх талаар болон хөдөө аж ахуйн салбарын үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн санхүүгийн чадавхыг сайжруулахаар салбарын яамнаас хэрэгжүүлж байгаа бодлого, арга хэмжээний талаар асууж, хариулт авсан.

Мөн Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Батлут улаанбуудайн гурилыг гаалийн албан татвараас чөлөөлснөөр нэг килограмм гурилын үнийн бууралтын талаар мэргэжлийн байгууллагууд тооцоо, судалгаа хийсэн эсэх болон цаашид улаанбуудайн гурил импортлоход гаалийн татвар төлөхөөр гурилын үнэ нэмэгдэх эсэхийг тодруулж, тухайн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжүүдэд төрөөс дэмжлэг үзүүлснээр

гурилын үнэ, чанарт хэрхэн нөлөөлсөн талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн П.Ганзориг улаанбуудайн гурилд импортын татвар тогтоосноор дотоодын гурилын үйлдвэрүүд гурилын үнийг нэмэхгүй байх талаар холбогдох хуулиудаар хэрхэн зохицуулж байгаа, Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Батбаяр үндэсний үйлдвэрлэлийг дэмжих зорилгоор дотооддоо үйлдвэрлэдэг бутээгдэхүүнийг импортлоход гаалийн албан татвартай болгохоос гадна татвар, нийгмийн даатгал, эрчим хүчний үнийн өсөлтөөс хамгаалсан цогц бодлогууд хэрэгжүүлж байгаа эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Ганбаатар улаанбуудайн гурилын гаалийн албан татварыг чөлөөлснөөр газар тариалангийн салбарт үүссэн сөрөг нөлөөллийн талаар болон дотоодын гурилын үйлдвэрүүдийн өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр салбарын яамнаас хэрэгжүүлж байгаа бодлогын талаар асуулт асууж, хариулт авлаа.

Хуулийн төслийг Байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал хөдөө аж ахуйн салбарыг төрөөс бодлогоор дэмжих нь зүйтэй бөгөөд баруун бусийн гурилын борлуулалтын үнийн тогтвортой байдлыг хангах талаар тусгайлсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, мөн газар тариалангийн салбарыг боловсруулах үйлдвэрлэлтэй цогцоор нь хөгжүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх нь зүйтэй талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Даваасүрэн хүнсний гол нэрийн бутээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангаж, иргэдийг эрүүл, хямд үнэтэй хүнсээр хангахад төрөөс анхаарах нь зүйтэй бөгөөд дээрх төрлийн бутээгдэхүүнийг импортын гаалийн албан татвараас чөлөөлснөөр валютын нөөцөд нөлөөлж байгааг анхаарах, мөн үндэсний үйлдвэрлэгчид үндэслэлгүйгээр үнэ нэмэх асуудлыг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд төрөөс зохицуулах оновчтой бодлогыг хэрэгжүүлэх нь зүйтэй талаар үг хэлсэн.

Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох тухай хуулийн төслийн хэлэлцэх эсэх хэлэлцүүлэг явуулсан талаарх Төсвийн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг **Та бүхнээс хүсье.**

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

ТӨСВИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА

Ц.ДАВААСҮРЭН

